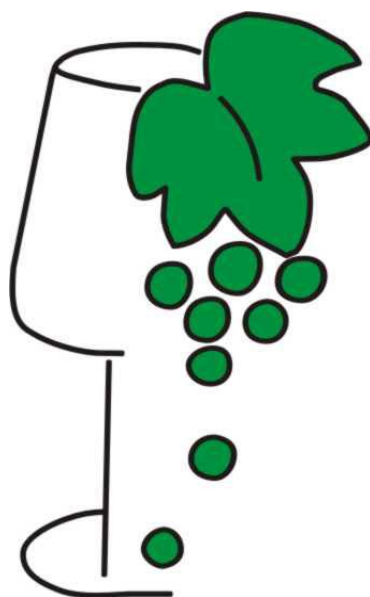

KORACI DO EKOZNAKA ZA VINO

**HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU**

Zagreb, svibanj 2009.

KORACI DO EKOZNAKA ZA VINO

Ekološka proizvodnja jest organizirana, registrirana i nadzirana proizvodnja, čije proizvode evidentira i kontrolira Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Ona obuhvaća agrotehniku na obradivim površinama i korištenje neobradivih površina na način kojim se trajno održava plodnost tla, kakvoća voda, otpornost bilja na štetočinke, biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanja i vitalnost u poljoprivrednim i šumskim ekološkim sustavima, a shodno lokalnim pedoklimatskim uvjetima. Pri podizanju nasada vinove loze treba voditi računa o izboru sorte i podloge, ali i o načinima gnojidbe. Pri izboru sorata preporučuje se obratiti pažnju na očuvanje biološke raznolikosti i dati prednost zavičajnim (autohtonim) sortama.

Uzgajati vinovu lozu na ekološki način ili ne, osobna je odluka proizvođača. Osim znanja i iskustva u uzgoju loze, potrebno je i upoznati se s načelima ekološke poljoprivredne proizvodnje, te surađivati s djelatnicima Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu.

Prvi korak

ZAKONSKI PROPISI

Načela ekološkog uzgoja vinove loze su određena Zakonom o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN 12/01., NN 79/07.) s pripadajućim podzakonskim propisima, jer u ekološkoj proizvodnji u vinogradarstvu i vinarstvu osim općih, vrijede i posebna pravila. Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda (NN 91/01., NN 10/07.), reguliraju način uzgoja vinove loze, proizvodnju grožđa i preradu istog u vino, a dobiveni proizvodi se certificiraju i nose znak "ekoproizvod".

Monokultura vinograda ublažava se održavanjem i povećanjem plodnosti tla uz travne smjese. Valja težiti sadnji drveća i grmlja na slobodnim prostorima koji povoljno utječu na korisne organizme i stabilnost agroekološkog sustava. Smjese za zatravnjivanje trebaju biti što bogatije u vrstama tipičnim za određeno područje te leguminozama.

Osnovni uvjeti prerade grožđa i proizvodnje vina propisani su Zakonom o vinu Republike Hrvatske, a vrijede i posebni propisi ekološke proizvodnje.

Propisani su postupci i mjere koji se poduzimaju u preradi grožđa i proizvodnji vina. Propisani su i dozvoljeni postupci i sredstva, kao i zabranjeni postupci i

sredstva (Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda, NN 91/01., 10/07.).

Proizvodnja vina dopuštena je samo od grožđa iz ekološkog uzgoja!

Proizvođač treba posjedovati vinograd udaljen 50 m od prometnice na kojoj je opterećenje 100 vozila na sat ili 10 vozila u minuti ili udaljen najmanje 20 m od prometnice, ako je odvojen živom ili drugom ogradom visine najmanje 1,5 m.

Drugi korak

PRVI STRUČNI NADZOR

Ekološka proizvodnja grožđa uspostavlja se podizanjem novog nasada vinove loze ili pak prijelazom s konvencionalne na ekološku proizvodnju kod već postojećih nasada. Tijekom tog perioda mora proći prijelazno razdoblje koje traje najmanje jednu, a najdulje tri godine, a računa se od podizanja vinograda za nove nasade, odnosno, od cvatnje do cvatnje za postojeće nasade. Za već postojeće nasade vinove loze potrebno je izraditi plan prijelaza s konvencionalne na ekološku proizvodnju.

Nakon donošenja odluke o uzgoju vinove loze na ekološki način potrebno je odabrati i prijaviti se jednoj od ovlaštenih nadzornih stanica (Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji, NN 13/02., NN 10/07.). U Hrvatskoj je registrirano 6 nadzornih stanica, ali trenutno radi samo 5:

1. **"AGRIBIOCERT"** **Veli dvor 11, Omišalj**
2. **"BIOINSPEKT"** **Đakovština 2, Osijek**
3. **"BIOTECHNICON
PODUZETNIČKI CENTAR"** **Hrvatskih iseljenika 30, Split**
4. **"HRVATSKE ŠUME"** **Ljudevita Farkaša Vukotinovića 2,
Zagreb**
5. **"PRVA EKOLOŠKA STANICA"** **Kuraltova 8, Zagreb**

Nakon prijave proizvođača djelatnik nadzorne stanice obavlja prvi stručni nadzor i izdaje **zapisnik**.

Treći korak

UPIS U UPISNIKE PROIZVOĐAČA

Vinogradar-vinar prije svega mora biti upisan u **Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava** koji vodi Ured državne uprave za poljoprivredu pri županiji – služba za gospodarstvo. Mora biti upisan i u **Upisnik proizvođača grožđa, vina i voćnih vina** sukladno članku 2. Zakona o vinu (NN 96/03) te u vinogradarski katastar (koji se tek ustrojava). Sukladno članku 26. Zakona o vinu te Pravilniku o minimalno tehničko-tehnološkim uvjetima za proizvodnju vina i voćnih vina te prodaju vina, drugih proizvoda od grožđa i vina kao i voćnih vina (NN 102/04., NN 91/05., NN 71/06., NN 73/07. i NN 8/08.), proizvođač vina i voćnih vina mora raspolagati odgovarajućim prostorijama i opremom za proizvodnju i promet vina te udovoljiti minimalno tehničko-tehnološke uvjete prostorija i opreme. Proizvođač vina i voćnih vina Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja podnosi zahtjev za odobrenje proizvodnog objekta.

Uz zahtjev za odobrenje proizvodnog objekta prilažu se sljedeći prilozi:

1. dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi sukladno članku 5. Pravilnika o minimalno tehničko-tehnološkim uvjetima za proizvodnju vina i voćnih vina te prodaju vina, drugih proizvoda od grožđa i vina kao i voćnih vina;
2. preslika izvoda iz Upisnika proizvođača grožđa, vina i voćnih vina;
3. preslika rješenja o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava;
4. preslika rješenja za puštanje vina u promet;
5. dokaz o vlasništvu ili ugovor o zakupu objekta;
6. obrtnica ili izvadak iz sudskog registra;
7. državni biljeg u iznosu 70,00 kuna.

Na temelju zahtjeva Povjerenstvo, koje imenuje ministar, obavlja očevid i sastavlja zapisnik te temeljem zapisnika Ministarstvo izdaje rješenje o odobrenju objekta.

Proizvođači koji se bave proizvodnjom vina, a nisu ishodili rješenje o odobrenju objekta dužni su do srpnja 2009. godine podnijeti zahtjev za odobrenje proizvodnog objekta. Oni proizvođači koji su do 2004. godine dobili rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti prerada, dorada ili punjenje sukladno Zakonu o trgovačkim društvima (NN 111/93. i NN 34/99.) dužni su presliku navedenog rješenja dostaviti Ministarstvu.

Potom podnosi zahtjev i zapisnik nadzorne stanice za ekološku proizvodnju o obavljenom prvom stručnom nadzoru Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo) za upis u **Upisnik**

proizvođača u ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Pravilnik o uvjetima i načinu upisa u Upisnike ekološke proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, NN 13/02., NN 112/07.).

Uz zahtjev za upis u Upisnik prilažu se sljedeći prilozi:

1. Rješenje o upisu u registar za pravnu osobu, obrtnica ili rješenje o upisu u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;
2. Izvadak iz zemljišne knjige i/ili ugovor o korištenju zemljišta i/ili izjava vlasnika zemlje o ustupanju zemljišta na korištenje kao dokaz o vlasništvu odnosno pravu korištenja zemljišta, a za prerađivače ugovor o korištenju preradbenih kapaciteta;
3. Potvrdu pravne osobe ili izjavu proizvođača da je upoznat s propisima i pravilima ekološke proizvodnje, kao oblikom posebnog povjerenja između proizvođača i potrošača;
4. Zapisnik nadzorne stanice za ekološku proizvodnju o obavljenom prvom stručnom nadzoru;
5. Državni biljeg u iznosu 70,00 kuna.

Prilozi se podnose u izvorniku, prijepisu ili preslici.

Četvrti korak

STRUČNI NADZOR

Ekološka proizvodnja na poljoprivrednom gospodarstvu podliježe stručnom nadzoru u svim dijelovima proizvodnje prema Pravilniku o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda (NN 91/01., NN 10/07.).

Prema Pravilniku o preradi u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02., NN 8/08.) u preradi ekoloških proizvoda namijenjenih ljudskoj i životinjskoj ishrani upotrebljavaju se pomoćne tvari i ostali proizvodi nepoljoprivrednog podrijetla te proizvodi poljoprivrednog podrijetla koji nisu ekološki proizvedeni, a obuhvaćaju sastojke, aditive i pomoćne tvari koje je dopušteno rabiti u preradi namirnica, osim za vino, a sastoje se od jednog ili više sastojaka biljnog podrijetla i primjenjuju se sukladno važećim propisima o proizvodnji namirnica.

Ekološki proizvod mora biti propisano označen da se ne bi pomiješao ili zamijenio s drugim (konvencionalnim) proizvodom.

Pakiranje, rukovanje i skladištenje ekoloških proizvoda provodi se vremenski i prostorno odvojeno od drugih proizvoda (Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji, NN 13/02., NN 10/07.).

Proizvođač je dužan voditi zapise o proizvodnji i knjigovodstvo temeljeno na upisima i/ili potvrdama na osnovi kojih je nadzornoj stanici moguća provjera podrijetla, vrste i količine svih kupljenih i upotrijebljenih materijala i njihovo korištenje.

O količinama proizvoda koje se izravno prodaju krajnjem korisniku proizvođač mora voditi knjige.

Proizvođač mora osigurati uvid nadzornoj stanici u svu dokumentaciju koja se vodi na proizvodnoj jedinici.

Nakon svakog obavljenog stručnog nadzora nadzorna stanica mora dostaviti izvješće pravnoj osobi za provedbu postupka potvrđivanja, a godišnje izvješće Ministarstvu.

Pravne osobe za provedbu postupka potvrđivanja jesu:

1. "AGRIBIOCERT" – Veli dvori 11, Omišalj
2. "BIOPA" – Đakovština 2, Osijek
3. "PRVA EKOLOŠKA STANICA" - Kuraltova 8, 10000 Zagreb
4. "BIOTECHNICON PODUZETNIČKI CENTAR" – Hrvatskih iseljenika 30, Split.

Peti korak

IZDAVANJE POTVRDNICE

Nakon provedenog obvezatnog stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom sukladno odredbama Pravilnika o provođenju stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i izdanog zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru, pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja izdaje potvrđnicu.

Potvrđnica (certifikat) je isprava kojom ovlaštena pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja (certifikacije) u ekološkoj proizvodnji potvrđuje da su proizvodnja, proces ili usluga na proizvodnoj jedinici u ekološkoj proizvodnji sukladni s propisanim temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju.

Postupak potvrđivanja sukladnosti temelji se na zapisnicima o obavljenom stručnom nadzoru nadzornih stanica i pripadajućoj dokumentaciji ispitnog laboratorija.

Potvrdnica sadrži:

- naziv pravne osobe koja je izdaje, broj rješenja o ovlašćivanju i njezin zaštićeni znak,
- jedinstveni broj potvrdnice,
- naziv proizvodne jedinice za ekološku proizvodnju i broj rješenja o upisu u Upisnik,
- naziv proizvoda i količina za koju se izdaje,
- naziv propisa temeljem kojeg se izdaje,
- razdoblje za koje se izdaje i proizvodna godina,
- mjesto i datum izdavanja i
- pečat i potpis odgovorne osobe
- broj Zavoda za vinarstvo.

Postupak potvrđivanja sukladnosti temelji se na zapisnicima o obavljenom stručnom nadzoru nadzorne stanice i pripadajućoj dokumentaciji ispitnog laboratorija.

Šesti korak

ZNAK "EKOPROIZVOD"

Postupak dobivanja potvrdnice preduvjet je za korištenje znaka „ekoproizvod“. Prema Pravilniku o deklaraciji i označavanju ekoloških proizvoda (NN 10/07.) ekološki poljoprivredni proizvođač nakon dobivanja potvrdnice stječe uvjete i pravo na upotrebu znaka „ekoproizvod“ za jednu proizvodnu godinu.

Nanošenjem znaka "ekoproizvod" jamči se da je proizvod bio stručno nadziran i da je potvrđen na propisan način te da je za njega izdana potvrdnica o sukladnosti s temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju.

Znak je neophodno promovirati kako bi postao prepoznatljiv širem krugu potrošača (slika br. 1.).

Slika 1. Znak hrvatski "ekoproizvod"

Nanošenjem znaka "ekoproizvod" jamči se da je proizvod bio stručno nadziran i da je potvrđen na propisan način, te da je za njega izdana potvrdnica o sukladnosti s temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju. Znak "ekoproizvod" nanosi se na prednju naljepnicu ili neposredno iznad prednje naljepnice proizvoda na način da je vidljiv, čitljiv i neizbrisiv, a nanosi se utiskivanjem, otiskivanjem bojom koja se ne može izbrisati, naljepnicom ili privjesnicom. U slučaju da proizvođač koristi i privjesnicu, znak se mora nanijeti na istu.

OVLAŠTENI LABORATORIJI ZA VINO

Za obavljanje fizikalno-kemijske analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina ovlašteni laboratoriji su:

1. **Hrvatski zavod za vinogradarstvo i vinarstvo** – Ispitni laboratorij, Zagreb, Jandrićeva 42
2. **Institut za jadranske kulture i melioraciju krša** – Enološki laboratorij, Split, Put Duilova 11
3. **Veterinarska stanica d.o.o. PJ »Bioinstitut«**, Čakovec, R. Steinera 7
4. **Institut za poljoprivredu i turizam** – Vinarski laboratorij, Poreč, Karla Huguesa 8
5. **E.C. Inspekt d.o.o.** – Fizikalno-kemijski laboratorij, Zagreb, Josipa Pupačića 2

Ostali koraci

a) **TROŠKOVI** -Visina naknade troškova za provedbu stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i troškova utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima određena je istoimenim Pravilnikom, NN 41/08., a plaća je proizvođač ekoloških proizvoda.

Izvadak iz Pravilnika o visini naknade troškova za provedbu stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i troškova utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima (NN 41/08.):

PRILOG 1.

BILJNA PROIZVODNJA

	Opis	Kuna /ha/godišnje	Kuna/ ha/godišnje	Kuna /ha/godišnje	Kuna /ha/godišnje
1.	Poljoprivredna proizvodnja	1-5 ha	5-10 ha	10-50 ha	50 ha i više
a	stručni nadzor	270,00	215,00	152,00	93,00
b	utvrđivanje sukladnosti	270,00	215,00	152,00	93,00

PRERADA I SKLADIŠTENJE

	Opis	Kuna/godišnje
21.	Prerada na ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnoj jedinici	
a	stručni nadzor	100,00
b	utvrđivanje sukladnosti	100,00
22.	Skladišni prostor na ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnoj jedinici	
a	stručni nadzor	100,00
b	utvrđivanje sukladnosti	100,00
23.	Prerada i skladišni prostor na ekološkoj proizvodnoj jedinici bez poljoprivredne proizvodnje	
a	stručni nadzor	2,5 % od vrijednosti proizvodnje*, min. 500,00
b	utvrđivanje sukladnosti	2,5 % od vrijednosti proizvodnje*, min. 500,00
24.	Nadzor uvoznika ekoloških proizvoda	
a	stručni nadzor	3 % od vrijednosti uvoza*, min. 500,00
b	utvrđivanje sukladnosti	3 % od vrijednosti uvoza*, min. 500,00

* vrijednost proizvodnje – određuje se temeljem nabavne cijene sirovine (proizvoda).

* vrijednost uvoza - određuje se sukladno računu po otpremnici uz carinsku deklaraciju.

OSTALI MOGUĆI TROŠKOVI

Opis	Jedinica	kn
Troškovi puta	po prijeđenom km	prema Pravilniku*
dnevnica	1	prema Pravilniku*
Analiza tla na hranljive vrijednosti-prema potrebi	1 dubina	135,00-300,00
	3 dubine	366,00-1110,00
Analiza rezidua i teških metala - prema potrebi	po 1 teškom metalu	130,00
	ukupno	4800,00
Analiza gotovog proizvoda	rezidue, teški metali i dr.	2500,00-5000,00
Biljezi za upis u Upisnik		70,00
Izvod iz zemljišne knjige	po 1 listu	≥ 40,00
Posjedovni list	po 1 listu	≥ 40,00

*Pravilnik o porezu na dohodak NN 95/05., članak 13.

Uz napomenu da broj nadzora ovisi o vrsti proizvodnje. Osim prvog stručnog nadzora najmanje jednom godišnje nadzorna stanica obavlja sveobuhvatni pregled proizvodne jedinice dok vrsta analiza ovisi o vrsti i uvjetima proizvodnje.

Ako nadzorna stanica posumnja u ispravnost ili vjerodostojnost određenog proizvoda, šalje uzorak na analizu. Ako se analizom utvrdi da uzorak ne sadrži nedopuštena sredstva, troškove analize podmiruje nadzorna stanica. Ako se analizom potvrdi sumnja o upotrebi nedopuštenih sredstava, troškove analize podmiruje proizvođač.

b) POTICAJI - Ekološki proizvođači mogu biti korisnici novčanog poticaja ako su upisani u Upisnik poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava, Upisnik ekoloških proizvođača i imaju potvrđnicu o sukladnosti s temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju. Novčani poticaj ostvaruju jednom godišnje od početka prijelaznog razdoblja u ekološkoj proizvodnji.

Zakonom o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (NN 141/06., NN 85/08.) definirane su četiri grupe za novčane poticaje a ovdje ćemo prikazati samo poticaje za: **sadni materijal i višegodišnje nasade.**

Ekološka proizvodnja u smislu spomenutog Zakona i izmjena obuhvaća različite grane proizvodnje iz kojih dajemo izvadak iz Dodatka II. za poticanje konvencionalne proizvodnje, a odnosi se na vinogradarstvo (jer se u nedostatku ekološkog sadnog materijala novi nasadi podižu konvencionalnim sadnim materijalom) i izvadak iz Dodatka IV. za poticanje ekološke proizvodnje:

DODATAK II.

Opis	Jedinica	Osnovno plaćanje po jedinici (kn)	Područja s težim uvjetima gospodarenja (kn)
MODEL POTICANJA KONVENCIONALNE PROIZVODNJE			
Poticanje sadnog materijala, višegodišnjih nasada i maslinova ulja			
Lozne sadnice – certificirane	kom.	4,00	–
Lozne sadnice – standard	kom.	2,00	
<i>Matičnjaci loznih i voćnih podloga (podizanje nasada)</i>	ha	50.000	–
Matičnjaci loznih plemki (podizanje nasada)	ha	35.000	–
Vinogradi (godišnja plaćanja)	ha	2.500	3.400
Vinogradi (podizanje nasada)	ha	33.600	45.400

DODATAK IV.

Opis	Jedinica	Osnovno plaćanje po jedinici (kn)	Područja s težim uvjetima gospodarenja (kn)
MODEL POTICANJA EKOLOŠKE PROIZVODNJE			
Poticanje sadnog materijala, višegodišnjih nasada i maslinova ulja			
Sadni materijal	kom	5,00	–
Vinogradi (godišnja plaćanja)	ha	3.250	4.420

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (NN 141/06., NN 85/08.).

Da bi ostvario pravo na poticajna sredstva proizvođač mora imati 0,25 ha novo posađenog vinograda.

Veliki interes proizvođača potaknuo je pojedine županije da posebnim poticajima potpomognu razvoj vinogradarstva. Svaka županija određuje visinu poticaja prema svojim mogućnostima.

c) REPRMATERIJAL - Materijal za reprodukciju (lozni cijepovi i dr.) treba potjecati iz ekološke proizvodnje (NN 91/01., 10/07.). Nestašicom takvog sadnog materijala dopuštena je upotreba sadnog materijala iz konvencionalnog uzgoja uz obvezatno prijelazno razdoblje koje određuje nadzorna stanica.

U ekološkoj poljoprivredi dopuštena je upotreba gnojiva i sredstava za poboljšanje tla, mineralnih gnojiva za dopunsku gnojidbu i aktivatora kompostiranja, te maksimalno dopušteni sadržaj teških metala i organskih onečišćenja u kompostu i organskim gnojivima, kao i sredstava za zaštitu bilja, mikroorganizama za biološko suzbijanje štetočinja, tvari koje je dopušteno rabiti u zamkama i dispenzerima, te drugih sredstava koja se tradicionalno rabe, propisani su Pravilnikom o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda (NN 91/01., 10/07.).

MOGUĆNOST OSNIVANJA UDRUGE I UDRUŽIVANJE

Prema Zakonu o udrugama (NN 88/01., NN 70/07.) udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više pravnih i fizičkih osoba, odnosno proizvođača ekoloških proizvoda, koji se, radi zaštite vlastitih probitaka, zauzimanja, uvjerenja i ciljeva, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Udruga je neprofitabilna, nepolitička, nevladina i interesna institucija.

Ne samo danas, već i od kraja pretprošlog stoljeća na našim prostorima ima značajno mjesto u oblikovanju interesnih istupa pojedine grupe ljudi. Ustrojiti je treba ondje gdje je potrebno izboriti se za svoj interes, a pojedinac postaje preslab da bi se nosio sa problemima oko sebe. Organiziranost i snaga udruga govori o stanju i snazi pojedine zajednice ljudi.

U Hrvatskoj udruhu mogu osnovati najmanje tri osnivača, poslovno sposobnih fizičkih osoba te pravnih osoba. Registrirati se mogu na lokalnoj i nacionalnoj razini, a dobro je da su ciljevi rada udruge usko vezani sa interesima pojedinaca. Ciljevi udruge važan su detalj statuta udruge, koji je udruzi ono što je državi Ustav, a pravila rada udruge, koje je isto tako važno prihvatiti, su udruzi

ono što je državi Zakon.

Statut je temeljni opći akt udruge koji donosi skupština udruge. Ostali opći akti, odnosno pravila rada, ako ih udruga donosi, moraju biti u skladu sa statutom. Statut udruge sadrži podatke o: nazivu i sjedištu, zastupanju, ciljevima, djelatnostima kojima se ostvaruju ciljevi, članstvu te pravima i obvezama članova, tijelima udruge, te prestanku postojanja udruge.

U udrugama se posebno ističe dobrovoljni rad koji ne smije biti neprimijećen od članova udruge. Članovi udruge dužni su aktivno se uključivati u rad u interesu udruge. Udruga može činiti svoje asocijacije na lokalnoj (savezi), državnoj (središnji savez) i međunarodnoj razini.

U udruhu se, za razliku od zadruga, ne unosi kapital i svaki član odgovara osobno za svoj kapital (kuću, zemlju, stoku, novac, i sl.), a nema zajedničkog vlasništva i dionica. Udruga može imati zaposlenog profesionalnog djelatnika, tajnika koji operativno obavlja dogovoreno, a predsjednik je osoba od autoriteta o čijem predstavljanju i "imageu" uvelike ovisi slika o Udruzi.

IZVADAK IZ PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O PRERADI U EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI (NN 8/08.)

III. PRERADA U EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI

Članak 15.

U obradi i preradi sirovina potrebno je upotrebljavati postupke koji najviše čuvaju sve sastojke hrane, da bi zadovoljila sve zahtjeve kakvoće.

Postupci moraju što je više moguće biti neškodljivi za okoliš; valja voditi računa o prirodnim izvorima, kao što su voda, zrak i energetski izvori te o zbrinjavanju i ponovnoj upotrebi otpadnih tvari, sukladno posebnim propisima.

Članak 15.a

Proizvodnja vina

1. Postupci i mjere koje se poduzimaju u preradi grožđa i proizvodnji vina moraju biti usmjereni k sljedećim ciljevima:

- proizvodnja vina dopuštena je samo od grožđa iz ekološkog uzgoja,
- dopuštena je dodatna kupovina grožđa, mošta ili vina iz ekološke proizvodnje i prerade (uz odobrenje nadzorne stanice),
- organske nusproizvode (komina, kvasci, talog) iz proizvodnje i prerade mora se vratiti na proizvodnu jedinicu kao organsko gnojivo,
- postupak proizvodnje i prerade mora biti tako organiziran da se pri nadzoru

može dokazati da su sve faze provedene sukladno ekološkim propisima.

2. U ekološkoj proizvodnji i preradi vina i groždanog mošta dopušteni su sljedeći postupci i sredstva:

- toplinski (do 40°C) i postupci hlađenja,
- centrifugiranje i filtriranje,
- prozračivanje,
- otkiseljavanje bakterijama mliječno-kiselog vrenja, kalijev i kalcijev karbonat, tartarat
- bistrenje: bentonit, kremična kiselina (silicijev dioksid) kao koloidna otopina ili gel, želatina, riblji mjehur, bjelanjak, kazein,
- sumporasta kiselina i kalijev metabisulfit (najviše dopuštena količina sumporaste kiseline jest 2/3 od količine koja je dopuštena Zakonom o vinu),
- kvasci,
- inertni plinovi: ugljični dioksid dobiven iz ugljične kiseline, dušik.

3. Zabranjena je uporaba sljedećih postupaka i sredstava:

- upotreba genetički izmijenjenih organizama,
- kratko zagrijavanje na temperature više od 40°C,
- proizvodnja slatke rezerve s uporabom velikih količina sumporaste kiseline,
- pomagala za filtre (filtrirne slojnice koje sadrže azbest),
- kalijev ferocijanid (žutokrvna sol),
- sorbinska kiselina,
- srebrni klorid,
- bakreni sulfat,
- kalijev bitartarat,
- polivinil polipirrolidon (PVPP),
- posuđe od simalena, PVC-a i drugih materijala koji su izrađeni s pomoću tekućih omekšivača.
- zabranjena su sva sredstva za čišćenje, koja sadrže klor, tenzide i fosfate.

4. Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka odnose se i na proizvodnju voćnih vina i octa.

Popis sastojaka, dodataka, pomoćnih tvari i aditiva koje je dopušteno rabiti u preradi u ekološkoj proizvodnji dati su u Prilogu 1. ovog Pravilnika.

ZAKONSKA REGULATIVA

ZAKON O EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA (NN 12/01., NN 14/01., NN 79/07.)

- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda (NN 91/01., NN 10/07.)
- Pravilnik o sustavu ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji (NN 91/01., NN 25/08.)
- Pravilnik o preradi u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02., NN 8/08.)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda (NN 13/02., NN 10/07.)
- Pravilnik o vođenju baze podataka za poljoprivredni reprodukcijski materijal iz ekološke proizvodnje (NN 89/08.);
- Pravilnik o deklaraciji i označavanju ekoloških proizvoda (NN 10/07.)
- Pravilnik o sustavu ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji (NN 91/01., NN 25/08.);
- Pravilnik o uvjetima i načinu upisa u upisnik ekološke proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN 13/02., NN 112/07.)
- Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02., NN 10/07., NN 62/08.)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u preradi vlakana (NN 81/02.)
- Pravilnik o visini naknade troškova za provedbu stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i troškova utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima (NN 41/08.)
- Popis pravnih osoba za provedbu postupka potvrđivanja nad ekološkom proizvodnjom (NN 81/02., NN 15/04.)
- Popis ovlaštenih laboratorija u ekološkoj proizvodnji (NN 81/02., NN 22/06., NN 10/07.)
- Popis nadzornih stanica za obavljanje stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom (NN 81/02., NN 15/04., NN 22/06.)
- Popis pravnih i fizičkih osoba upisanih u Upisnik proizvođača u ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda (NN 68/03., NN 15/04., NN 32/05., NN 22/06., NN 10/07., NN 18/08.)
- Popis pravnih i fizičkih osoba brisanih iz Upisnika proizvođača u ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda (NN 22/06., NN 18/08.)
- Popis pravnih i fizičkih osoba upisanih u Upisnik uvoznika ekoloških proizvoda (NN 22/06., NN 10/07., NN 18/08.)
- Zakon o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (NN 87/02., NN 117/03., NN 82/04., NN 12/05., NN 85/06., NN 141/06., NN 134/07.,

NN 85/08.)

 Pravilnik o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje, modela potpore dohotku i programa očuvanja hrvatskih izvornih i zaštićenih pasmina (NN 11/03., NN 63/03., NN 86/03., NN 124/03., NN 159/03., NN 20/04., NN 42/04., NN 54/04., NN 91/04., NN 150/04., NN 133/07.)

 Pravilnik o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje (NN 17/07.)

ZAKONSKA REGULATIVA U VINOGRADARSTVU I VINARSTVU

ZAKON O VINU (NN 96/03.)

 Pravilnik o minimalno tehničko-tehnološkim uvjetima za proizvodnju vina i voćnih vina te prodaju vina, drugih proizvoda od grožđa i vina kao i voćnih vina (NN 102/04., 91/05., 71/06., 73/07. i 8/08.)

 Pravilnik o uvjetima analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina (NN 102/04 i 64/05.)

 Pravilnik o oglašavanju vina s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom i voćnih vina (NN 105/04.)

 Pravilnik o fizikalno-kemijskim metodama analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina (NN 106/04.)

 Pravilnik o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju mošta i vina (NN 106/04.)

 Pravilnik o vinu (NN 96/96., 7/97., 117/97. i 57/00.)

 Pravilnik o vinogradarskim područjima (NN 159/04., 64/05. i 123/07.)

 Pravilnik o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (NN 159/04. 14/05., 42/05., 62/05., 3/06., 37/06., 76/06., 44/07., 118/07. i 133/07.)

 Pravilnik o proizvodnji vina (NN 02/05.)

 Pravilnik o označavanju vina oznakom zemljopisnog podrijetla (NN 07/05.)

 Pravilnik o vinskom i voćnom octu (NN 121/05. i 53/06.)

 Popis ovlaštenih laboratorija (NN 8/06., 98/06. i 4/07.)

 Pravilnik o voćnim vinima (NN 73/06.)

ISPITNI LABORATORIJI ZA TLO:

1. **"EUROINSPEKT - CROATIAKONTROLA"**
Preradovićeva 31 a, 10000 ZAGREB
tel: 01/ 4817 215; 4817 182
e-mail: [@zg.tel.hr](mailto:info@zg.tel.hr)
2. **"ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO GRADA ZAGREBA"**
Mirogojska 16, 10000 ZAGREB
- Analiza vode za piće, podzemne, površinske i otpadne vode i ispitivanje namirnica
tel: 01/ 4696 280, 4696 281, 4696 162
publichealth-zagreb.hr
3. **"AGRONOMSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU"**
Svetošimunska cesta 25, 10000 ZAGREB
tel: 01/239 3777
- ZAVOD ZA MELIORACIJE - Fizikalna i kemijska analiza tla, sedimenata kemijske analize vode i biljnog materijala
Svetošimunska cesta 25, Paviljon 5, 2. kat, 10000 Zagreb
tel: 01/ 239 3854; fax: 01/ 231 5300
- ZAVOD ZA ISHRANU BILJA - Fizikalna i kemijska analiza tla, analiza gnojiva, poboljšivača tla i biljnog materijala
Svetošimunska cesta 25, Paviljon 6, 1. kat, 10000 Zagreb
tel: 01/239 3817; fax: 01 239 4011
4. **"ŠUMARSKI INSTITUT JASTREBARSKO"**
Cvjetno naselje 41, 10450 JASTREBARSKO
- Fizikalna i kemijska analiza tla, kemijska analiza vode i biljnog materijala
Cvjetno naselje 41, p.p. 40, 10 450 Jastrebarsko
tel: 01/ 62 73 000; fax: 01/ 62 73 035
5. **"ZAVOD ZA TLO"**
Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek,
- Kemijska analiza tla, gnojiva, poboljšivača tla i biljnog materijala
Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek
tel: 031/ 275 180; 275 194
6. **"SMS" Prehrambeno razvojni centar d.o.o.**
Kurtovići bb, 21231 Klis
- Analiza maslinova ulja, analiza tla i vode, analiza komposta, analiza gotovih proizvoda, zdravstvena ispravnost, senzorska ispitivanja i ispitivanja roka trajanja proizvoda
tel: 021/ 240 282, 261 677; mob. 091 43 43 937
e-mail: info@sms.hr
7. **"INSPECTO" d.o.o. Kontrola kakvoće robe**
Električne centrale 1, 31400 Đakovo
- Kontrola kakvoće poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, tlo, voda
tel: 031/ 813 479; fax: 031/ 822 146
e-mail: inspecto@inspecto.hr

ISPITNI LABORATORIJI ZA VINO:

1. **HRVATSKI ZAVOD ZA VINOGRADARSTVO I VINARSTVO**
Ispitni laboratorij, Zagreb, Jandrićeva 42
2. **INSTITUT ZA JADRANSKE KULTURE I MELIORACIJU
KRŠA** – Enološki laboratorij, Split, Put Duilova 11
3. **VETERINARSKA STANICA d.o.o. PJ „Bioinstitut“**
Čakovec, R. Steinera 7
4. **INSTITUT ZA POLJOPRIVREDU I TURIZAM** – Vinarski
laboratorij, Poreč, Karla Huguesa 8
5. **E.C. INSPEKT D.O.O.** – Fizikalno-kemijski laboratorij, Zagreb,
Josipa Pupačića 2

NADZORNE STANICE:

1. **"AGRIBIOCERT"**
Zadruga za obavljanje stručnog nadzora i ugovornu kontrolu robe
Veli dvor 11, 51513 OMIŠALJ
tel. 051/842 607
e-mail: .agribiocert@ri.t-com.hr
2. **"BIOINSPEKT" d.o.o.**
Đakovština 2, 31000 OSIJEK
tel. 031/204 620, 204 949, fax: 031/213 659
e-mail: @os.t-com.hr
3. **"BIOTECHNICON PODUZETNIČKI CENTAR" d.o.o.**
Hrvatskih iseljenika 30, 21000 SPLIT
tel/fax. 021/393 350
e-mail: @biotechnicon.hr
4. **"HRVATSKE ŠUME"**
Ljudevita Farkaša Vukotinovića 2, 10000 ZAGREB
tel. 01/4804 111; 4804 159, fax. 01/4804 101
e-mail: @hrsume.hr; .rosa@hrsume.hr
5. **"PRVA EKOLOŠKA STANICA"**
Kuraltova 8, 10000 ZAGREB
tel. 01/2348 628
e-mail: @zg.t-com.hr

PRAVNE OSOBE ZA PROVEDBU POSTUPKA POTVRĐIVANJA:

1. **"AGRIBIOCERT"**
Zadruga za obavljanje stručnog nadzora i ugovornu kontrolu robe
Veli dvor 11, 51513 OMIŠALJ
tel. 051/842 607
e-mail: .agribiocert@ri.t-com.hr
2. **"BIOINSPEKT" d.o.o. za nadzor i certifikaciju u ekološkoj proizvodnji**
Đakovština 2, 31000 OSIJEK
tel. 031/204 620, fax: 031/213 659
e-mail: @os.t-com.hr
3. **"PRVA EKOLOŠKA STANICA"**
Kuraltova 8, 10000 ZAGREB
tel. 01/2348 628
e-mail: @zg.t-com.hr
4. **"BIOTECHNICON PODUZETNIČKI CENTAR" d.o.o.**
Hrvatskih iseljenika 30, 21000 SPLIT
tel/fax. 021/393 350
e-mail: @biotechnicon.hr

KONTAKTI:

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I
RURALNOG RAZVOJA**

UPRAVA ZA RURALNI RAZVOJ

UPRAVNA DIREKCIJA SAPARD/IPARD PROGRAMA

**ODJEL ZA INTEGRIRANU I EKOLOŠKU
POLJOPRIVREDU**

Ulica grada Vukovara 78, 10000 ZAGREB

tel.: 01/ 6106 204

adresa: <http://www.mps.hr/dokumenti/zakoni.asp?id=1>

**HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU**

**ODJEL ZA INTEGRIRANU I EKOLOŠKU
POLJOPRIVREDU**

Fra Andrije Kačića Miošića 9/III, 10000 ZAGREB

tel: 01/4882 700, 4882 712; fax: 01/4882 701

e-mail: @hzipss.hr;

web adresa: [://www.hzipss.hr](http://www.hzipss.hr)

Autori: mr. sc. Marija Ševar, dipl. ing. agr.

Branko Čegec, vinogradar

mr. sc. Miroslav Kovač, dipl. ing. agr.

Odgovorni urednik: dr. sc. Ivan Katalinić

Grafička priprema: Marija Ševar

**Nakladnik: Hrvatski zavod za poljoprivrednu
savjetodavnu službu**